

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering voor het uitvoeren van een hulpprogramma voor geblokkeerde ontwikkelingstrajecten
 - Definitieve goedkeuring na Raad van State

Samenvatting

De Vlaamse regering besliste op 10 juni 2022 om de doorstart van fase 2 van het jeugddelinquentierecht te temporiseren door de startdatum van 1 september 2022 te brengen op 1 maart 2023. Eén van de randvoorwaarden voor de doorstart van fase 2 op 1 september 2022 – met name de realisatie van het ‘veilig verblijf’ bij private voorzieningen, als alternatief voor de opvang van jongeren uit een verontrustende opvoedingssituatie in de Gemeenschapsinstellingen – was op 10 juni 2022 niet volledig vervuld.

Met bijgaand voorontwerp van besluit wenst de Vlaamse Regering de contouren van een hulpprogramma te verankeren in functie van de definitieve doorstart van het ‘veilig verblijf’ in de jeugdhulp.

Het voorgestelde hulpprogramma is erop gericht om private voorzieningen maximaal te ondersteunen bij de doorstart door in te zetten op intensieve, intersectorale samenwerking, onder meer om een breakdown van de trajecten te vermijden. Het ontwerpbesluit expliciteert de doelgroep van het hulpprogramma, de inhoudelijke opdrachten, de verwachtingen met betrekking tot de partners en de netwerkaanpak.

De erkenningsvoorwaarden voor voorzieningen veilig verblijf en GES+ worden aangepast in die zin dat zij verplicht deel zullen uitmaken van het hulpprogramma ‘geblokkeerde trajecten’, en behoudens uitzonderingen voor specifieke GES+ voorzieningen, hun aanbod in dat kader zullen inzetten.

Dit besluit kwam tot stand in nauw overleg met de stakeholders (voorzieningen, cliënten, magistratuur, Agentschap, ...). De samenwerkingsverbanden worden de komende maanden geformaliseerd. Het hulpprogramma wordt na de definitieve goedkeuring van dit besluit verder op punt gesteld.

Bijlagen:

- Ontwerp van besluit
- Advies Raad van State

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT

Beleidsveld: Opgroeien

Inhoudelijk structuurelement: jeugdhulp

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Besluit van de Vlaamse Regering dd. 10/06/2022 (VR 2022 1006 DOC.0647)

Op 25 maart 2022 wijzigde de Vlaamse Regering het decreet over het jeugddelinquentierecht, de Jeugdbeschermingswet en het decreet integrale jeugdhulp met het oog op de inwerkingtreding van fase 2 (versterkte werking van de gemeenschapsinstellingen), zoals voorzien in het decreet over het jeugddelinquentierecht. Dat decreet voorziet dat de Vlaamse Regering de datum van inwerkingtreding van fase 2 bepaalt, nadat de nodige randvoorwaarden zijn gerealiseerd. Eén van de randvoorwaarden voor de doorstart van fase 2 op 1 september 2022 – met name de realisatie van het ‘veilig verblijf’ bij private voorzieningen, als alternatief voor de opvang van jongeren uit een verontrustende opvoedingssituatie in de Gemeenschapsinstellingen – was op 10 juni 2022 niet volledig vervuld. De Vlaamse regering besliste om de doorstart van fase 2 te temporiseren tot 1 maart 2023. Ze hechtte daarvoor opnieuw haar definitieve goedkeuring aan het ontwerpdecreet dat het decreet over het jeugddelinquentierecht, de jeugdbeschermingswet en het decreet integrale jeugdhulp wijzigt. Het Vlaams parlement keurde de voorgestelde aanpassing goed op 13 juli 2022.

Besluit van de Vlaamse Regering dd.17/02/2023 (VR 2023 1702 DOC.0146/1BIS en DOC.0146/2 BIS)

Op 17 februari keurde de Vlaamse Regering het ontwerp van besluit voor het uitvoeren van een hulpprogramma voor geblokkeerde ontwikkelingstrajecten principieel goed.

2. INHOUD

Voor de algemene situering en artikelsgewijze bespreking verwijzen we naar de nota bij de Vlaamse Regering zoals goedgekeurd op 27 februari 2023 (VR 2023 1702 DOC.0146/1BIS)

Advies Raad van State

Op 22 maart 2023 verleende de Raad van State zijn advies nr. 73.149/1 over voorliggend besluit. Het advies gaat als bijlage. Hierna volgt een bespreking van het gevolg dat gegeven wordt aan dit advies.

Opmerking onder punt 4

De Raad van State stelt dat het advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin moet worden ingewonnen over ontwerpen van besluit die van strategisch belang zijn.

Dit besluit is niet van strategisch belang, in de zin zoals bedoeld door de Raad van State. Het gaat hier om de praktische implementatie van een hulpprogramma conform de beleidsdoelstellingen van het decreet betreffende de integrale jeugdhulp. Het hulpprogramma zet in op de versterking van de reeds bestaande intersectorale zorgnetwerken en zorgt voor een sterkere integratie van bestaande initiatieven (bv. voorzieningen GES+) voor een bijzonder preciaire doelgroep. Het BVR moet private voorzieningen ook beter in staat stellen om de opdrachten, die voortvloeien uit de wijziging van het jeugddelinquentierecht (met name de beslissing om ‘VOS’-jongeren en jongeren die een delict gepleegd hebben of daarvan verdacht worden niet meer samen in Gemeenschapsinstellingen op te vangen) uit te voeren en zorgcontinuïteit te waarborgen, en is derhalve een gevolg van eerdere strategische beslissingen. De bouwstenen van dit hulpprogramma kwamen tot stand na een intensief voorbereidend traject met kernpartners voor de ondersteuning aan de doelgroep, waaronder de coördinatoren van de reeds bestaande intersectorale zorgnetwerken,

vertegenwoordigers van de voorzieningen, en hun koepelorganisaties, aangevuld met vertegenwoordigers uit de geestelijke gezondheidszorg en onze administratie. Het besluit werd ook voorgelegd voor advies aan de Raadgevende Comités van resp. het Agentschap Opgroeien en het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Opmerking onder punt 6

Gevolg gevend aan de suggestie van de Raad van State werden de rechtsgronden in de aanhef van voorliggend ontwerpbesluit aangepast.

Opmerking onder punt 7

De Raad van State merkt op dat het toekennen van een verordenende bevoegdheid door de Vlaamse Regering aan een van haar leden, enkel toelaatbaar worden geacht in zoverre die delegatie slechts regels van bijkomstige aard of van beperkt belang betreft.

We schrappen bijgevolg de delegatie aan de minister en bepalen in artikel 5, vierde lid van het besluit dat de diagnostiek moet voldoen aan de kwaliteitseisen van de Algemene Intersectorale Richtlijn Diagnostiek uitgewerkt door het Kwaliteitscentrum Diagnostiek.

Opmerking onder punt 5 en 8

Gevolg gevend aan de suggestie van de Raad van State worden in artikel 17 en 18 van het ontwerpbesluit dat de erkenningsvoorwaarden voor voorzieningen veilig verblijf en Ges+ in het besluit van 5 april 2019 wijzigt de woorden "die zijn weerhouden" door het hulpprogramma vervangen door de woorden "die in aanmerking komen" voor het hulpprogramma.

Het is immers de jeugdrechter die beslist tot om een jongere toe te wijzen aan veilig verblijf. De aanmelding bij het hulpprogramma voor jongeren waarvoor een vorm van geslotenheid/veilig verblijf noodzakelijk wordt geacht heeft tot doel heeft een interdisciplinair gefundeerd advies te formuleren ten aanzien van de jeugdrechter over de opname van de jongeren in het hulpprogramma of desgevallend het voorstellen van een alternatief. In het advies wordt aangegeven of de jongere behoort tot de doelgroep, welke zorg en ondersteuning aangewezen is en met welke urgentie, en welke reguliere capaciteit ingezet kan worden.

Indien uit de diagnostiek blijkt dat voor de jongeren een vorm van geslotenheid noodzakelijk is en de jeugdrechter dit advies volgt dan is de gebruikelijke decretale regeling uit artikel 48 van het decreet betreffende de integrale jeugdhulp van toepassing waarbij de jeugdrechter of jeugdrechtbank een beschikking of vonnis neemt en daarbij de jeugdhulpvoorziening aanwijst bij wie de functie veilig verblijf dient opgenomen te worden. De jeugdrechter hoeft dit advies echter niet af te wachten indien hij oordeelt dat de plaatsing dringend is.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel voor de legistische verankering van het nieuwe hulpprogramma heeft geen budgettaire implicaties.

Inspectie van Financiën

Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 8 februari 2023 (referentie: IF/23/399).

Begrotingsakkoord

Met toepassing van artikel 31 §2 2° van het BVR VCO is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, niet vereist.

B. ESR-TOETS

De ESR-impact van voorliggend voorstel bedraagt ESR neutraal.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- 1 Personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 Werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale of provinciale besturen;
- 3 Investerings en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 Ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg.

Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- haar definitieve goedkeuring te hechten aan bijgaand ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering voor het uitvoeren van een hulpprogramma voor geblokkeerde ontwikkelingstrajecten

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS